

Програм рада и пословања
Завичајног музеја Рума за 2022. годину

Садржај:

I Уводне напомене	2
II Делатност Завичајног музеја Рума	2
III Планиране активности у оквиру програмске делатности	3
- Аквизиције	
- Стручна и научна истраживања	
- Конзервација	
- Документаристичка активност	
- Трезорирање (складиштење музеалија)	
- Стална поставка	
- Изложбена активност	
- Издавачка делатност	
- Ликовна колонија „Борковац“	
- Дан и слава Музеја	
- Културно лето	
- Стручно усавршавање	
- Сарадња са медијима	
- Рад са музејском публиком (едукација и промоција)	
IV Просторни капацитети и опрема	7
V Организација рада и кадрови	8
VI Финансијски план Завичајног музеја Рума	10
VII Прилози	10

I Уводне напомене

Рад Завичајног музеја Рума (у даљем тексту: Музеј) се одвија, осим по позитивним законским прописима одређеним законима који дефинишу рад и функционисање свих правних субјеката у држави, и на основу специфичних законских норми из области културе и заштите културних добара. Конкретно, рад установа заштите културних добара регулишу следећа законска и подзаконска акта: Закон о култури („Службени гласник РС”, број 72/09, 13/2016 и 30/2016 - испр. и 6/2020 и 47/2021), Закон о културним добрима („Службени гласник РС”, број 71/94, 52/2011 - др.закони, 99/2011 - др.закон и 6/2020 - др.закон), Правилник о ближим условима за почетак рада и обављање делатности установа заштите културних добара („Службени гласник РС”, број 21/95), Решење о утврђивању надлежности музеја према врстама уметничко-историјских дела и према територији („Службени гласник РС”, број 28/95 и 102/2016), Правилник о регистрима уметничко-историјских дела („Службени гласник РС”, број 35/96), Правилник о програму и начину полагања стручног испита у делатности заштите културних добара („Службени гласник РС”, број 83/2020), Правилник о вишим стручним звањима у музејима Републике Србије (Народни музеј Београд, број 352/90 од 28.06.2007), Стручно упутство о условима и начину чувања и коришћења уметничко-историјских дела (Народни музеј Београд, број 198/4 од 11.06.2001). Такође, Музеј ради у складу са својим основним нормативним актом – Статутом Завичајног музеја Рума и интерним актима који из њега проистичу; као и у складу са стручно-професионалним нормама одређеним статутом и пратећом документацијом Интернационалног комитета за музеје при УНЕСК-у.

II Делатност Завичајног музеја Рума

Завичајни музеј Рума је установа комплексног типа, регионалног карактера, која сходно Закону о културним добрима и правилима професионалне етике УНЕСК-овог Интернационалног музејског комитета представља институцију која се бави активностима заштите и презентације покретних историјско - уметничких културних добара, односно, музеј је непрофитна, стална установа у служби друштва и његовог развоја, која сабира, чува, истражује, комуницира и излаже материјална сведочанства човека и његове околине.

У складу са овом дефиницијом Музеј обавља:

1. Евидентирање и аквизицију (набавку путем откупа и донација) историјско - уметничких културних добара, њихову документаристичку обраду, конзервацију/рестаурацију, као и трезорирање (односно трајно чување);
2. Стручно-научну анализу, тј. истраживање историјско - уметничких културних добара (музеалија) и историјских периода, догађаја и процеса везаних за њихов настанак и употребу;
3. Презентацију свог рада путем различитих видова експозиције, као што су: излагачке активности (стална поставка и тематске изложбе), јавни скупови (предавања, трибине, промоције, научни скупови ...) и издавачка делатност (монографије, зборници, каталози, проспекти ...), као и презентацију културних садржаја који се односе на историјско - уметничко наслеђе других региона (гостујуће изложбе и различите презентације);

4. Комуникацију са широм и стручном јавношћу (стручна вођења, промоције, предавања, трибине, медији, електронски медији и сл).

III Планиране активности у оквиру програмске делатности

У складу са законским прописима, подзаконким актима, статутом, стручним и научним стандардима, реалним могућностима, као и улогом коју Музеј има у културном и друштвеном животу Руме, делатност Музеја током 2022. године реализоваће се путем следећих активности:

1. Аквизиције

Набавка музеалија и библиотечног материјала ће се одвијати **откупом**, у оквиру средстава одређених за ту намену, **донацијама и разменом**. Стално испитивати терен и расположење евентуалних донатора (за продају, поклони...). Могуће је и прибављање археолошког материјала путем **рекогносцирања терена**, те кустос-археолог врши стални обилазак терена где се врше како археолошка, тако и грађевинска ископавања.

2. Стручна и научна истраживања

Запослени у сектору стручних музејских послова, свако у свом домену, самостално или у сарадњи са колегама из установе и других сродних установа, **спроводиће стручна истраживања у музејима, архивима, библиотекама и на археолошким локалитетима, у циљу утврђивања објеката материјалне и нематеријалне баштине, њиховог чувања и презентовања**. Ова истраживања добијају на посебном значају како је на снази Уредба о проглашењу културних добара на територији Републике Србије. Истраживања ће се спроводити на територији румске општине и подручја које спада у територијалну надлежност Музеја, а по позиву, и у целој земљи и иностранству.

Поред набројаних истраживања вршиће се и **истраживања публике** (анкете) у циљу њеног увећања, као и различита **маркетиншка истраживања**.

3. Конзервација

Музеј нема сопствену конзерваторску службу, иако потребе то захтевају. Велики део музејских предмета, због неусловности депоа у којима се налазе, непостојања средстава и опреме за материјално - техничку заштиту, као и због природе материјала од којих су сачињени, изложен је константном пропадању. Овај проблем Музеј делимично решава повременим ангажовањем стручњака из сродних установа, што је у директној зависности од финансијских могућности.

Конзервација предмета ће се одвијати на основу планова кустоса збирки, а приоритет ће као и до сада имати најугроженији предмети, као и предмети који ће бити приказани на планираним изложбама.

Средства за ову активност Музеј ће током наредне године обезбедити финансијским планом који је саставни део овог документа, али и путем конкурса, аплицирањем код Покрајинског секретаријата за културу и јавно информисање и Министарства културе и информисања.

4. Документаристичка активност

Тежиште ове активности биће засновано на наставку процеса дигитализације и компјутерске обраде свих збирки посредством професионалног, наменског софтвера - ИМУС-а, уз перманентно фотографисање и скенирање.

Унос података у музејски програм ИМУС је сталан задатак кустоса који раде са музејским збиркама.

Рад на документовању свих програмских садржаја изведених у организацији или суорганизацији Музеја, као и дигитализација хемеротеке такође је стални задатак који ће се континуирано одвијати и током наредне године.

Током 2019. године донета је Уредба Владе и надлежног министарства о Проглашењу културних добара. Завичајни Музеј Рума је у складу са својим надлежностма у обавези да спроведе процедуру проглашења културних добара из својих збирки, с тим да су различити начини за експонате из збирки који су у Музеј доспели пре 2019. и оних који су набављени после априла 2019. године.

Због повећаног обима, а и врсте посла везано за претходно наведену активност, неопходна је набавка **једног скенера јачег капацитета од тренутно постојећих, два нова рачунара и штампача-фотокопир апарата у боји**. Процес дигитализације и проглашења културних добара могао би се одвијати без ангажовања лица са стране и додатних трошкова за изнајмљивање набројане опреме.

Посебан облик документаристичке активности је дигитализација садржаја и презентација свих активности и догађаја на друштвеним мрежама, јутјуб каналу и музејском сајту.

5. Трезорирање (складиштење музеалија)

Годинама уназад трезорирање музеалија представља велики проблем због недостатка простора. Повлачење предмета са сталне поставке је посебно допринело овом проблему и једини начин којим он може бити великим делом решен је враћање предмета на сталну изложбену поставку. Зато је неопходно наредне године **наставити послове на санацији просторија (изложбених сала у приземљу зграде)** намењених за сталну поставку. Посебно се акценат ставља на салу у којој је била историјско-етнолошка поставка, јер је она највише угрожена (крило зграде од улазних врата лево према Брегу).

Музеј располаже са три депоа, од којих је један приручан и веома неадекватан. Њихов просторни капацитет је недовољан и они не могу да задовоље основне потребе правилног складиштења. Међутим, како је део експоната враћен на сталну поставку у југозападном делу зграде постигло се растеређење и уз одговарајућу материјално - техничку опремљеност створени су бољи услови чувања музеалија.

Проблем недостатка простора у депоима био би великим делом решен и **реконструкцијом таванског простора** у који би се могле сместити музеалије прилагођенескладиштењу у таквом простору.

6. Стална поставка

Приземље зграде Музеја у коме се налазе изложбене сале за сталну поставку је захваћено влагом, али се у већем делу приземља просторије ипак користе (две сталне поставке, изложбени депо и стручна библиотека). У тим просторијама се влажност ваздуха регулише механичким путем - исушивачима ваздуха и проценат влажности се

одржава на прописном нивоу. Међутим, влага накупљена у зидовима приземља морала би се решавати на вишем нивоу - грађевинском интервенцијом. Пројекат за санацију рађен је по условима прописаним од стране надлежног Завода. Решавањем проблема влаге у приземљу зграде створили би се услови за обнављање сталне археолошке поставке и мањег дела историјске поставке.

7. Изложбена активност

Већ према могућностима, а ту се подразумевају првенствено финансијска средства, запослени у сектору стручних музејских послова, организоваће повремене тематске, сликарске, вајарске, археолошке, историјске, етнолошке, документарне и друге изложбе. Кустоси збирки ће различите видове изложбене активности реализовати самостално и у сарадњи са стручњацима из других институција. Такође организоваће се и гостујуће изложбе, али акценат у 2022. години ће и даље бити на изложбама које ће приредити стручно особље наше установе.

У току наредне године планира се једна археолошка изложба, као и једна историјска и етнолошка изложба.

Потом се планира једна уметничка изложба из фондуса музеја. Вероватно изложба дела са ранијих колонија, или представљање музејских сликарских легата.

Поводом манифестације „Музеји за 10“, биће приређена изложба у складу са задатом темом, односно мотом ове манифестације и то једна домаћа и једна гостујућа.

Као и ранијих година, предвиђене су и две до три гостујуће изложбе из других музејских институција.

У оквиру културног лета, између осталих програмских садржаја биће уприличена и изложбена активност у виду једне уметничке изложбе.

Крајем године, у току децембра месеца, биће реализована традиционална изложба радова са 49. Ликовне колоније

Дугогодишњи план да се заврши реализација Сталне поставке уз велико разумевање и подршку локалне самоуправе, надамо се да ће бити остварен у 2022. години.

8. Издавачка делатност

Ово је, такође, важан вид презентовања музејске делатности како стручној тако и широј јавности.

Заједнички посао свих кустоса је реализација идеје да се Зборник Завичајног музеја Рума уздигне на виши научни ранг и да се у његову реализацију укључе и научни радници из других установа.

У 2022. години која је јубиларна за Музеј (60 година рада) планира се издавање Монографије ЗМР која би била заједнички пројекат свих запослених музејске струке.

Издавачка активност ће се реализовати и путем публикација којима ће запослени у сектору стручних музејских послова презентовати свој рад.

Предвиђено је и штампање мањих изложбених каталога.

9. Ликовна колонија

Ликовна колонија је једна од најстаријих манифестација ове врсте у Србији, први пут је одржана 1968 године, а од тада се одржава готово редовно сваке године. До 1995. организатор је била СО Рума (уз учешће стручњака из Музеја), а од 1995. целокупна организација и реализација је прешла на Музеј.

Следеће године ће бити одржан **49. сазив колоније** који ће окупити десетак уметника. Радни део ће се одржати у другој половини августа (крајем месеца), а излагачки током децембра 2022. године.

10. Дан и слава Музеја

Године 1997. Музеј је установио свој дан и истовремено, ослањајући се на традицију, почео обележавати музејску славу. Дан посвећен Светом Ћирилу и Методију (24. мај) је изабран за ову двоструку свечаност.

Следеће године планира се прослава Дана и славе Музеја уз присуство пријатеља и сарадника. За ту прилику биће реализован и посебан програм установљен од 2014. године под називом Недеља Музеја, а чији циљ је да за Дан Музеја као и у седмици пре или после њега културним садржајима обележи ову свечаност и уједно промовише музејску делатност. Овај програм обавезно подразумева изложбу из збирки Музеја. Он се обично временски поклапа са манифестацијом „Музеји за10“.

11. Културно лето

Музеј ће током летњих месеци организовати посебну програмску шему под називом **Музејске вечери**, са различитим културним садржајима који се неће изводити само у музејским салама већ и на отвореном, у музејском лапидаријуму који је предходних година поново доведен у функционално стање.

Музејске вечери ће се реализовати у **оквиру манифестације Румско културно лето**, у којој редовно учествују све румске установе културе, а садржаће музичке, филмске и поетске вечери, изложбе, презентације природних ресурса, представе и радионице за децу...

Организовањем садржаја који нису само музејског карактера Музеј настоји да популарише свој рад и привуче ширу публику. Као и напред наведени програм Недеља Музеја, Музејске вечери су настале као пандан манифестацији Ноћ музеја, а циљ им промоција и популаризација музејске делатности која ће резултирати довођењем нове публике у Музеј.

12. Стручно усавршавање

Овај вид делатности Музеја одвијаће се кроз:

1. посете тематским и општим семинарима везаним за музејску делатност, као и оним који се тичу руковођења установом и, уопште, њеним пословањем;
2. полагање стручних испита;
3. организовање стручних екскурзија;
4. праћење стручне литературе;
5. организовање једног стручног скупа везаног за значајан јубилеј;
6. присуствовање скупштинама Музејског друштва Србије.

13. Сарадња са медијима

Рад на пропагандним активностима је веома битан за успешно функционисање установе. Један од задатака Музеја, као јавне установе културе, је да информише јавност о свом раду. Зато ће Музеј у току 2022. године, наставити комуникацију са локалним, покрајинским и републичким средствима јавног информисања, путем

конференција за штампу, давања изјава и интервјуа, учествовања у одговарајућим информативним и културним програмима и слично. Осим овог, своје програме Музеј ће промовисати оглашавањем у писаним и електронским медијима. Посебно се планира снимање серијала кратких прича из прошлости Руме које би се емитовале на локалним ТВ и радио станицама.

14. Рад са музејском публиком (едукација и промоција)

Као јавна установа, Музеј комуницира са публиком свих узраста и профила. Послови ове врсте су веома захтевни и подразумевају континуирани рад на праћењу и истраживању публике. Зато је ово важан сегмент рада запослених у сектору стручних музејских послова. Они ће овај вид активности реализовати кроз различите едукативне и промотивне садржаје, као што су: радионице са предшколском и школском децом (развијање навика код младе публике да редовно посећују Музеј), стручно вођење кроз музејске поставке и текуће изложбе, организовање посебних програма у вези текућих изложби, перманентно маркетиншко промовисање свих музејских активности, осмишљавање, одабир и израда сувенира.

Већина од напред наведених планираних активности изискују одређена средства. Табела под називом *Предлог програмске делатности Музеја са финансијском конструкцијом по изворима и контима за 2022. годину*, са планом финансијских средства потребних за реализацију набројаних активности приказана је у последњем поглављу (број VII) Прилози, и то иза *Предлога финансијског плана установе ЗМР за 2022. годину*.

IV Просторни капацитети и опрема

Музеј је правни, укњижени, корисник објекта у Главној улици број 182, који је решењем Закона за заштиту споменика културе Сремска Митровица, број 146 од 28. јуна 1967. године, стављен под заштиту, а као неопокретно културно добро од великог значаја утврђен је Одлуком објављеном у Сл. листу АПВ од 30. децембра 1991. године. План је да у 2022. години на згради Музеја истакнемо спомен - плочу са тим подацима, као и плочу која је на згради била од њеног подизања 1772. Све у циљу што и зграда Музеја следеће 2022. године прославља велики јубилеј - 250 година од изградње.

Зграда музеја је објекат са приземљем и спратом, рађен у граничарском стилу архитектуре. Унутар ње налази се пет изложбених просторија од којих су четири изложбена простора у функцији, док један није. У згради се налази још: три депоа, један изложбени депо са стручном библиотеком, шест канцеларија, чајна кухиња, три санитарна чвора, подрумски и тавански простор, који би, потенцијално, уз додатна улагања и реконструкцију, могли да се ставе у функцију музејске делатности.

Зграда је изграђена давне 1772. године, а од половине 60-тих година XX века је у функцији музеја, најпре једним делом, а потом и у целости. Зграда је више пута реновирана, али би бар појединачно реновирање било неопходно (кречење горњих изложбених сала, фарбање столарије и унутршње и спољне). Нерешено грејање би се могло поправити куповином клима уређаја који у зимском периоду могу грејати изложбене сале на спрату, а лети их чинити условним за функционисање, расхлађивањем простора.

Наредне године би требало почети са пословима везаним за санирање влаге у приземљу зграде (технички услови за извођење овог пројекта, као што је речено, већ су издати од стране надлежног завода за заштиту споменика културе).

Поред недостатка складишног простора постоји и проблем недовољног изложбеног простора. Музеј поседује седам легата које нема где да изложи, нити да их складишти на прописан начин.

У склопу Музеја је и двориште. У његовом источном делу смештен је монтажни објект који је раније служио угоститељској намени, а који је ту постављен на основу уговора о издавању простора са власником објекта. По истеку уговора власник објекта је био у обавези (по одредби прецизираној уговором) да уклони објект. Како то није учињено морао би се ангажовати адвокат који би покренуо поступак за решавање статуса овог објекта.

Средишњи и западни део дворишта је наткривен надстрешницом чији кровни покривач је током лета 2018. године у целости реконструисан, па је простор поново безбедан за реализовање музејских активности и програма.

За обављање стручних, административних и осталих послова музеј користи услуге општинског возног парка, сопствени превоз, или јавни превоз. Одузимањем службеног возила знатно је отежано функционисање, те за 2022. годину планирамо већа средства како би се покрили трошкови алтернативног превоза и транспорта музеалија.

Рачунарска опрема и опрема за видео надзор којом Музеј располаже је недовољна, а делом и прилично застарела. За 2022. годину морају се обезбедити средства за израду Елабората о техничкој заштити објекта чиме нас Закон обавезује, као и средства за набавку остатка сертифицираних камера. У 2021. део камера је промењен. Током 2022. године планирамо да се заврши набавка нове рачунарске опреме, као и поправка и стално одржавање постојеће.

Неопходна је и набавка клима уређаја за изложбене просторије на спрату, као што је већ горе наведено за зимски период, али и за летњи период, јер је извођење програмских садржаја у њима веома отежано због високих температура.

V Организација рада и кадрови

Делатност Музеја се одвија у оквиру централног музејског објекта, а по потреби и на терену.

Рад Музеја се обавља у оквиру редовног радног времена, вечерњег радног времена приликом отварања изложби и презентација других садржаја, као и дежурстава суботом и током нерадних дана (по најави посетилаца).

Радно време организовано је тако да је Музеј готово увек отворен за посетиоце и с том праксом ће се наставити и у наредној 2020. години. Наиме, у циљу обезбеђена доступности музејских садржаја Музеј је отворен од 07 до 20 часова радним данима, осим среде и суботе када је отворен до 15 часова. Недељом се Музеј отвара искључиво по претходној најави доласка групне посете. Овакав начин рада је неопходан и спроводиће се без обзира на потешкоће због малог броја запослених.

Кадровски захтеви Музеја, у смислу потербе за радницима музејске струке, проистичу из Закона о културним добрима, а дефинисани су подзаконским актом - Правилником о ближим условима за почетак рада и обављање делатности установа заштите културних добара. У овом смислу Музеј у наредној години, мора решити проблем недостатка стручног радника из области археологије, музејске педагогије и уметности.

Целокупан рад Музеја у следећој години одвијаће се у две основне организационе јединице, односно сектора:

I Сектор стручних музејских послова, у оквиру кога ће функционисати следећа одељења:

- 1) Одељење археолошких збирки (**потребан** један кустос археолог),
- 2) Одељење етнолошких збирки (један кустос етнолог),
- 3) Одељење историјских збирки (један кустос историчар),
- 4) Одељење уметничких збирки (**потребан** један кустос историчар уметности),
- 5) Одељење за документацију са библиотеком (један кустос документариста),
- 6) Одељење за едукацију и промоцију културне баштине (**потребан** један музејски педагог);

II Сектор општих и техничких послова са две службе:

- 1) Служба за административно финансијске послове (два радника);
- 2) Служба за помоћно техничке послове (два радника).

Током 2022. године Музеј ће функционисати са укупно 10 запослених лица. Уколико околности дозволе могућ је и ангажман лица кроз јавне радове или стручну праксу.

Списак запослених:

ЗАПОСЛЕНИ на неодређено време	РАДНО МЕСТО
1. Снежана Јанковић	кустос документариста
2. Јелена Арсеновић	кустос (етнолошка збирка)
3. Ђорђе Бошковић	кустос (историјска збирка)
4. Оља Марковић	референт за финансијско - рачуноводствене послове
5. Предраг Јововић	портир
ЗАПОСЛЕНИ на одређено време	РАДНО МЕСТО
1. Урош Николић	кустос (археолошка збирка)

2. Ивана Лепотић	документариста
3. Наташа Кошуткић	референт за правне, кадровске и административне послове
4. Мирјана Југовић	спремачица
5. Бранислава Коњевић	директор
УКУПНО : 10	

VI Финансијски план Завичајног музеја Рума

Предлогом финансијског плана установе, који је рађен на основу процене реалних потребе Музеја за наредну годину, а спрам Упутства за припрему буџета општине Рума за 2022. годину, исказана су минимална неопходна средства за функционисање установе. Уколико предлог финансијског плана буде усвојен, по њему ће се одвијати рад и пословање Музеја током следеће године.

Предлог финансијског плана установе Завичајни музеј Рума за 2022. годину налази се у последњем поглављу (број VII) Прилози, које је саставни део овог Предлога програма рада и пословања.

VII Прилози

Ово поглавље обухвата Предлог финансијског плана установе Завичајни музеј Рума за 2022. годину.